ПШ 34

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

„Нова пошта" излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагхаело тер 6/I.
Тел.: 39—39. Поштт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.264.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, уторак, 14 април 1942. Број 78

У недељу је у Будапешту авионом стигао барон Дернберг

нарочити Хитлеров изасланик

Будапешта, 13 априла. — (МТИ). Барон Дернберг, ванредни немачки амбасадор, у недељу је авионом стигао у Будапешту са нарочитом Фирерovом мисијом. На аеродрому у Будапешти у име мађарске владе дочекали су га тајни саветник барцихази Барци Иштван, секретар Претседништва Владе, гроф Телеки Ђула, саветник Посланства, шеф протокола Министарства спољних послова, и барон Зичи Рубидо Иван, секретар посланства, заменик шефа протокола. Са немачке стране на аеродрому је био немачки посланик у Будапешти, Јагов, и саветник посланства, Веркмајстер. Присутан је био још и командант града Будапеште, као и командант посаде аеродрома и командант аеродрома.

Барон Дернберг је у 12,30 часова посетио Претседника Владе г. др. Калаи Миклоша, а у 13 часова примио га је у свечану аудијенцију Регент Мађарске. Нарочити опуномоћеник Фирера предао је Господину Регенту златан Велики крст немачког орла. После свечане аудијенције барон Дернберг био је гост Регента Мађарске у најужем кругу.

Претседник Владе са Госпођом у недељу увече у част барона Дернберга дао је вечеру у палати Претседништва Владе. Званице су биле чланови будапештанске немачке колоније и чланови посланства, чланови мађарске Владе, шеф канцеларије кабинета и шеф војне канцеларије, неколико водећих личности мађарског јавног живота, као и секретари претседништва владе и Министарства спољних послова и виши чиновници.

Крипс на повратку за Лондон

Берн, 13 априла. — (БТ.). Према извештају из Карачија, енглески чувар државног печата сер Стафорд Крипс, после кратког боравка у Карачију кренуо је за Лондон авионом. Пре одласка он је дао изјаву новинарима у којој је подвукао да ће се индиски народ једног дана ипак споразумети са Енглезима, али када то се за сада још не може знати.

СВА УТВРЂЕНА МЕСТА НА ПОЛУОСТРВУ БАТАН НАЛАЗЕ СЕ У ЈАПАНСКИМ РУКАМА

Токио, 13 априла. (Стефани) Према вестима приспелим са Батана, сва утврђена места на полуострву налазе се већ у јапанским рукама. Ваздухопловна одбрана Корегидора престала је да дејствује 10 априла поподне.

—oooOooo—

ИЗРЕЧЕНА ПРЕСУДА У ВЕЗИ СА САБОТАЖОМ У ЂЕРУ

Будапешта, 13 априла. (МТИ) У вези са саботажом извршеном у једном ратном предузећу у Ђеру, преки војни суд у Ђеру осудио је на смрт приватног чиновника Ернеа Нагаша, Мартона Дежеа, секретара позоришта и Ирму Пирц, служавку. Они су оптужени да су у ратном предузећу положили паклену машину. Смртна казна над Нагашем извршена је јуче, док је шеф генералштаба Мартонову смртну пресуду преиначио на доживотну робију, а казну Ирме Пирц на 15 година робије.

Нереди у Египту

Рим, 13 априла. — (Стефани). „Месаџеро" доноси вест по којој су у Египту избили тешки нереди. Према овој вести, наоружани националистички одреди напали су станове Нахас паше, претседника владе, и сер Лемпсона, енглеског амбасадора. Жену Министра претседника, и жену генерала Вевела привезали су уз кревете, египатског министра спољних послова ранили из пушке и убили пет енглеских војника.

—oo|||oo—

ЕНГЛЕСКИ БОМБАРДЕРИ ЛЕТЕЛИ НАД ШВАЈЦАРСКОМ

Берн, 13 априла. (ДНБ) — У ноћи између недеље и понедељника дат је у Берну аларм за ваздушну узбуну. Утврђено је да су мало доцније неколико енглеских бомбардера прелетели преко вароши.

Министар пољопривреде барон Банфи о савременим задацима пољопривреде

У Дебрецену је одржан велики збор пољопривредника коме је присуствовао министар пољопривреде, барон г. Даниел Банфи, који је у опширнијем говору изнео савремене важније задатке пољопривредничког савеза.

— Над целим светом осећа се олуја рата, и ми се морамо спремити да појачани изиђемо из ове олује. Све терете које је треба да подноси наша држава треба да подносимо сви ми. Поједини крајеви земљи погођени су тешким ударима. Већ трећа је година како нам вода чини огромне штете. Влада је све чинила да се опасност од поплаве и штете изазване њом сведу на минимум. Ове године то је учињено у појачаној мери.

Прошле године имали смо рђав принос, чија последица је да у појединим крајевима земље влада оскудица у семену за сетву. Министарство пољопривреде учинило је све за обезбеђење количине семена за сетву и ако се рационирано поступи, та количина ће бити довољна. Услед одласка у војску млађих људи, у појединим крајевима показује се оскудица у радној снази. Постарали смо се да та места благовремено добију потребне раднике, а ако устреба да ти радници буду упућени од стране Министарства војске. Континуитет производње обезбедићемо по сваку цену, али стараћемо се и за то да резултати жетве буду по могућности најбољи.

ИЗЈАВА ВЕЛИКОГ ЖУПАНА БАЧ-БОДРОШКЕ ЖУПАНИЈЕ ДОПИСНИКУ „НОВЕ ПОШТЕ"

„Свима Србима поручујем да буду потпуно мирни и да настоје да нађу своје место у прикључењу Матери Земљи"

Зомбор, 13 априла. — (Телефонски извештај). Данас пре подне велики жупан Бач-Бодрошке жупаније г. др. Лео Деак примио је нашег дописника у свом кабинету. Приликом ове прве посете нашег дописника велики жупан г. др. Лео Деак дао је следећу изјаву за „Нову пошту":

— Поздрављам настојања Срба у вези са њиховом готовошћу да сарађују заједно са нама. Уједно свима Србима поручујем да буду потпуно мирни и да свим силама настоје да у прикључењу Јужног Краја Матери Земљи, нађу своје место. А моја чврста воља и жеља је да ће се по свима њиховим стварима поступати са пуном равноправношћу, како се већ односни законски прописи примењују и на остале грађане. Такође препоручујем свима онима који имају извесне молбе и жалбе, да се са истима обрате надлежним властима са пуно поверења, а моја личност је гарантија да ће се све те ствари извидети и донети решење на основу постојећих законских прописа.

— Догод се будем налазио на овом положају, ја ћу одлучно ићи овим путем и сваком дати оно што му по закону припада" — завршио је своју изјаву велики жупан, г. др. Деак.

Сава Стеванов.

Напад америчких авиона на Манилу

Токио ,13 априла. — (Домеј). У недељу пре подне три америчка војна авиона напала су предграђа Маниле, и бацила бомбе на квартове густо насељене Филипинцима. Погинуло је много становника. Међу Филипинцима догађај је изазвао велико узбуђење.

—o—

Енглеска ће ускоро из одбране прећи у напад

каже министар рада Бевин

Амстердам, 13 априла. (ДНБ) Како британска обавештајна служба јавља, у грофовији Јоркшир одржао је енглески министар рада Бевин збор, на коме је дао важне изјаве у вези са данашњом ратном ситуацијом. Он је између осталога рекао и ово: „Енглеска се данас налази пред важном прекретницом. Не може се рећи када и на ком месту ће Велика Британија ускоро прећи из одбране у напад. У том погледу нарочито су важни идућих шест месеца. Ми ћемо за то време поднети још многе поразе и због тога не правимо никакве илузије, али упркос свега тога ми нећемо изгубити храброст.

—o—

НОВА ПОШТА

Крај прошле недеље донео је два велика изненађења: неуспех Крипсових преговора у Њу Делхију и оставку бугарске владе.

Неочекивани обрт у Њу Делхију утолико је више изненадио, што је претходног дана сам ДНБ донео вест о споразуму на основу кога је требало да буде образована прва паниндиска влада, а већ сутрадан, у суботу, из Њу Делхија је стигла сасвим супротна вест: Крипс је признајући свој неуспех, повукао предлоге британског ратног кабинета, давши при том једну изјаву из које јасно зрачи његово тешко разочарање због неуспеха.

До повлачења предлога британске владе од стране Крипса, дошло је после одбијања тих предлога од стране Конгреса. Како је сам Крипс рекао у свом говору преко радија у суботу, Конгрес је захтевао да се промени устав и да буде образована чисто народна влада, без икакве контроле вице-краља. Крипс је, међутим, изјавио да испуњење свих захтева под садашњим околностима не може доћи уопште у обзир.

Крипс је даље истакао да оцена британског предлога од стране Конгреса није могла довести до споразума. Међутим, споразум и даље остаје отворено питање и важност његова је од огромног значаја. Облик устава није толико важан, ако су сви одговорни чиниоци сагласни у томе да раде заједнички на добру будућности. Да су вође Конгреса хтели сарађивати са осталим странкама, онда би, можда, и могло доћи до споразума. Крипс је нагласио да са британске стране он сам на себе прима сву одговорност за неуспех. На крају свога говора Крипс је упозорио слушаоце на последице јапанског освајања и изјавио да ће Енглеска све учинити уз помоћ Америке за одбрану Индије.

Са индиске стране одговорност за неуспех преговора у Њу Делхију пребацује се на Енглеску. Нарочито је у томе отворен претседник Конгреса Азад, који је дао једну изјаву претставнику Интернешинел Њус Сервиса у којој је рекао да искључива одговорност за крах преговора пада на енглеску владу. У ствари, енглеска обећања за будућност нису даље одмакла од постављања индиских личности у вице-краљев извршни савет. Азад је још изјавио да је са индиске стране све добро одмерено и покушано да се све учини и са најмањим задовољи. Британска влада, међутим, изјавио је он, није била вољна, ни о једној тачци предлога да се споразуме са нама. Најважније питање је питање одбране коју је могла да реши једино таква национална влада у којој би седели људи који уживају пуно поверење народа, али је енглеска влада својим предлозима онемогућила образовање праве националне владе.

У суботу, пред закључак листа стигла је и вест о оставци бугарске владе. Према првој вести, оставку је проузроковало држање министра пољопривреде. Међутим, касније се видело да се није радило само о обичној реконструкцији владе, јер је у новој бугарској влади Филов довео нове личности наместо досадашњег министра војног, генерала Даскалова, министра спољних послова Попова, министра трговине Загорова, министра правде Митакова, министра пољопривреде Кушева и министра саобраћаја Горанова.

После образовања нове владе Филов је дао изјаву у којој је рекао да ће политика сарадње са силама Тројног пакта бити још више продубљена. Односи према Турској биће у знаку доброг суседства.

х—х

Кроз ШТАМПУ

„Нојес Винер Тагблат" о разговорима генерала Маршала у Лондону

„Нојес Винер Тагблат" пише: „Покушај да се из лондонског пута североамеричког шефа генералштаба, генерала Маршала, начини догађај од највеће важности, поново је спласнуо, услед последњих несрећних вести са свију ратишта. Ови последњи догађаји — према брижној констатацији једног енглеског листа — поново су показали колико је велико географско пространство задатака и веза Савезника.

„Пошто је испрва штампа Сједињених држава, у небрижљивој вољи за сензацијом, појаву Маршала у Лондону означила као сигнал за претстојећу „европску акцију великог стила" — пише бечки дневник — сада се показује обазривија. Тако се данас држало у Лондону да ће разговори можда само „принципиелно" бити посвећени саветовању о једном другом фронту у Европи, поглавито пак „стратегиски се разматрају фронтови у Африци и Азији". Рат ће ускоро ступити у своју отсудну фазу, тако гласе даљи коментари, а британско-североамерички генералштабни разговори служили су сврси да се предусретне бура која долази. Задаћа Маршала је, каже се, још та, да лично инспицира трупе Сједињених држава у њиховим „спремним положајима" на Исланду, у Северној Ирској и у Енглеској".

„И командир америчких бојних снага у европским водама, адмирал Старк, ускоро ће доћи у Лондон. После своје посете у Белој кући напоменуо је он новинарима да ће у Лондону преузети своје ново звање. додавши још да не рачуна да ће се у Лондону састати са генералом Маршалом".

*

„Донауцајтунг" цитира изјаву Крипса штампи, после неуспеха у Њу Делхију, чији завршни пасус гласи: „...био сам, на своје највеће жаљење, приморан да влади Његовог Величанства саопштим да не постоји у довољној мери сагласност са њеним предлозима, да би се оправдала предаја изјашњења у његовој првобитној форми. Ти су предлози стога повучени. и ми се враћамо положају какав је постојао пре но што сам ја овамо дошао; тојест, можда ипак не сасвим истом положају".

Наводећи још Крипсов исказ да је Енглеска учинила све што се може за сједињење, Америка исто тако, и да се Индија сада „мора из свег срца и са нарочитим напором на сваком пољу делатности посветити задатку одбране свога тла". — Донауцајтунг" пише: „Са таквим и сличним фарисејским фразама подвукао је, дакле, Крипс још последњи пут, да је Енглеској доиста било стало само до тога да Инде води на кланицу против Јапана".

„Уосталом — додаје лист — већ је сада јасно да Крипс и после одбијања од Конгресне партије не држи још игру за изгубљену ,него ће сада покушати да се споразуме са малим индиским партијама, да би тим начином бар на папиру могао да понесе кући неки успех."

*

„Пестер Лојд", у уводнику „Индија Индусима", подвлачи да је већ сама чињеница што је лондонска влада морала да апелира на индиски народ, и да са својим брзо из затвора ослобођеним политичким противницима седне да конферише, да би с њима постигла изравнање, — већ само то сведочи како стоји ствар са енглеским престижем.

„Индиске вође, како изгледа, ипак нису могле да понесу одговорност да се задовоље са једним компромисом који индиски народ никако не може задовољити, пошто он ни за касniју будућност не осигурава захтевану самоуправу и независност. Победоносни Јапан, чије борбене снаге сада доиста стоје пред капијама Индије, приближује се са лозинком: „Индија Индусима". Та сила неће превласт над народима Истока, него им осигурава давно жељену слободу и самосталност. У тој констелацији, једно поравнање које Индији даје само незнатне повластице, а енглеско господарење не само одржава у битности, него тежи да, привођењем Индуса, још и учврсти, — и за индиске партиске вође било би безначајно. Јер у тренутку највеће опасности било би намах спорно питање да ли би њима следовао народ Индије, који се састоји из наиразноврснијих елемената. Индија је већ пошла путем борбе за своју слободу".

Шеф мађарског генералштаба стигао у Рим

Рим, 13 априла. (МТИ) Витез Сомбатхељи Ференц, генералмајор, шеф мађарског генералштаба, у понедељак изјутра посебним возом стигао је на римску железничку станицу Остија. Шеф мађарског генералштаба стигао је у италијанску престоницу у пратњи више виших официра. Станица је била украшена мађарским и италијанским заставама. Пред станицом била је постројена почасна чета, а поред ње музика карабинијера.

Дочеку шефа мађарског генералштаба на станици су присуствовали Мариаши Золтан, мађарски амбасадор при Квиринералу, барон Апор Габор, мађарски посланик при Светој Столици, витез мајор Сабо Ласло, војни аташе, и чиновници оба мађарска посланства. Дочеку су још присуствовали генерал Ринтелен, немачки војни аташе у Риму, као и заменик јапанског војног аташеа.

Са италијанске стране дочеку је присуствовао армски генерал Уго Кавалеро, шеф италијанског генералштаба, као и многи други виши италијански официри. При изласку из воза генерал Кавалеро поздравио је витеза Сомбатхељиа. Потом су два шефа генералштаба прошла испред почасне чете, док је музика карабинијера свирала мађарску и италијанску химну. Потом се шеф мађарског генералштаба поздравио са присутним личностима, па се у пратњи генерала Кавалера одвезао у место боравка за време посете

—oo|||oo—

ЈЕДАН ДЕО ЕМИГРАНТСКИХ ВЛАДА БИЋЕ ПРЕМЕШТЕН ИЗ ЛОНДОНА У ВАШИНГТОН

Будапешта, 13 априла. (БЕ) — Како се из Лондона јавља, један део емигрантских влада које имају своја седишта у енглеској престоници, биће скоро премештен у Вашингтон

Извештај немачке Врховне команде

Немачка Врховна команда јавља:

На Полуострву Керчу после тешких губитака последњих дана непријатељ је само на неколико места напао са слабијим одредима. Све нападе смо одбили. На појединим отсецима Источног фронта одбили смо појединачне нападе јаких непријатељских одреда. У току једног изненадног напада, који су извели одреди једне немачке моторизоване дивизије, непријатељ је изгубио 650 заробљених, 1000 мртвих, три тенка и 10 машинских пушака.

На средњем сектору Источног фронта борбени и ловачки одреди са нарочитим успехом подупирали су ратне операције. Борбени авиони са добрим успехом напали су пристанишне уређаје у Мурманску.

У Северној Африци узајамна артилериска и извиђачка делатност.

Ваздухопловство је данонећно наставило са бомбардовањем војних уређаја и аеродрома на Малти.

Немачки ловци и контраавионска артиљерија прекјуче дана су изнад канала северне немачке обале и испред норвешке обале оборили 15 непријатељских авиона.

Прошле ноћи енглески бомбардери извршили су напад на Западну Немачку. Грађанско становништво препрпело је нешто губитака у мртвима и рањенима. Противавионска артиљерија и ноћни ловци оборили су девет нападачких апарата.

На свечан начин прослављена је прва годишњица ослобођења Ујвидека

Свечаности су присуствовали и војни команданти хонведа који су први ушли у Ујвидек пре годину дана

На свечан начин прослављена је прва годишњица ослобођења Делвидека у Ујвидеку. Прослава је почела већ у суботу увече, Град је био искићен мађарским заставама када су приређене манифестације на челу са војном и левенташком музиком, које су приредиле серенаде: генералмајору витез г. **Граши Јожефу**, команданту бригаде, апатинском **др. Фернбах Петеру**, великом жупану, витез **др. Нађ Миклошу**, градоначелнику, члану Горњег дома и претседнику ДМКС-а г. **Ђули Крамеру**, народним посланицима г. г. **Хорват Лајошу, др. Корани Елемиру** и **др. Нађ Ивану** као и опату жупнику г. **Швраки Ференцу.**

Главне свечаности, које су одржане у недељу, почеле су рано изјутра са музикама. Учесници на прослави, као и грађанство почели су још пре 9 часова да се окупљају на булевару Хорти Миклоша, пред Управном палатом, где је у 10 часова почела свечаност. Многобројна публика која је заузела места на тротоарима булевара, пљеском је поздрављала хонведске чете, које су после 9 часова почеле да стижу пред Управну палату, где су биле постројене. Пред улазом у палату, била су резервисана места за угледне госте, као и претставнике државних установа и корпорација.

Пре 10 часова стигли су: витез **далноки Вереш Лајош**, подмаршал, који је као командант друге коњичке бригаде први ушао у Ујвидек, витез г. **Мајор Јене** генералмајор, који ја са својом моторизованом бригадом ушао у недељу увече у град, генералмајор витез г. **Бајор Ференц**, војни заповедник Ујвидека, државни секретар витез г. **Бонцош Миклош**, који је колонизирао Секеља из Буковине и у име радиа и МТИ-а генералмајор витез г. **Нарак Антал.**

Њих су дочекали пред Управном палатом велики жупан апатини г. др. **Фернбах Петер** и г. **Крамер Ђула**, члан Горњег дома, претседник ДМКС-а. Осим тога свечаности су присуствовали претставници овдашњих Немаца као и Срба, који су дошли корпоративно на челу са епископом бачким г. др. **Иринејем.**

Тачно у 10 часова дојахао је командант генералмајор г. Граши Јожеф у пратњи пуковника г. Гунда Гезе и потпуковника г. Гајрер. Пошто је извршио смотру погинулих трупа генералмајор г. Граши вратио се пред Управну палату, где се поздравио са присутним великодостојницима.

У 10 часова пре подне почела је пољска војна миса, коју је уз асистенцију служио опат-жупник г. Шврака Ференц. За време мисе певао је ујвидечки хор, под вођством г. др. Киш Лајоша, директора Конзерваторијума. После мисе г. Хаиђ Иштван рецитовао је патриотску песму: „Хитвалаш“, а после њега одржао је свечани говор г. Крамер Ђула члан Горњег дома и претседник ДМКС-а, који се осврнуо на тужну јесен 1918 године.

— Пре годину дана после дуге калварије, одјекнула је команда нашег Господина Регента: „Хонведи напред до хиљадугодишњих граница!“

Тада су кренула преко трианонске границе борбена кола и хонведске чете да донесу делвидечком мађарству ускрсну слободу. На дан годишњице народ Делвидека са неизмерном благодарношћу упире очи Преузвишеном Регенту Господару, молећи Свемогућег да Његову Високу Личност чува, одржава и благосиља до крајњих граница човечјег живота. Исто тако одаје признање и благодарност хонведству и његовим претставницима, подмаршалу витезу далноки Вереш Лајошу, генералмајору витезу Бајору Ференцу, државном потсекретару витезу г. Бонцош Миклошу и осталим заслужнима за ослобођење.

У наставку свог говора г. Крамер указао је на путеве којима у стварању Нове Европе, иде Мађарска, да постане велика, јака Мађарска.

После њега, бурно поздрављен, рецитовао је патриотску песму Ленц Иштван, ученик Учитељске школе. Генералмајор витез Мајор Јене, предао је у име Регента одликовања, којима су на предлог Министра хонведа одликовани г. г, Нађ Ђезе, директор Штедионице, Секе Кароль, текстилни индустријалац и Реслер Корнел, приватни чиновник, који су први, ризикујући живот, изашли у сусрет хонведима, учинивши на тај начин велику заслугу.

Пошто је војна музика отсвирала „Хисекеђ“, а ујвидечки хор отпевао „Созат“, почео је дефиле војске, који је изведен пред присутним војним и цивилним великодостојницима. Командант дефилеа био је пукозник г. Гунде Геза. Непрегледна маса света бурним клицањем и пљеском поздрављала је хонведе, који су у парадном маршу по својим јединицама дефиловали и чије је одлично држање и оштар корак изазвао буру од одушевљења. У дефилеу узели су учешћа Левенте и бивши борци са фронта.

На банкету, који је у подне приређен у Левенте дому, присуствовало је преко 300 званица. На банкету одржао је здравицу Регенту, велики жупан г. др. Фернбах Петер, којом приликом су приређене спонтане манифестације.

Прослава у Сабадки

У Сабадки је на врло свечан начин прослављена прва годишњица ослобођења. Прослава је почела већ у суботу у вече приредбама у Левенте дому и у дому Мађарске читаонице, где је приређен обилан програм у патриотском духу. Овим приредбама присуствовали су претставници војних, грађанских и црквених власти, као и заповедник оне армије која је својевремено, 12 априла прошле године, ушла у Сабадку, генерал гроф г. Марцел Штом

На свечаности у Мађарској читаоници предата је диплома генералу грофу г. Штому о његовом избору за почасног члана града. Том приликом одржани су говори, а генерал г. Штом дирнут лепом пажњом захвалио се на високом одликовању.

У недељу је Сабадка осванула у мору застава. У целом граду владало је празнично расположење. Људи су обукли своје празнично одело и примећен је особито велик број људи у мађарској народној ношњи. Већ у раним јутарњим часовима долазили су са оближњих и удаљенијих мађарских села изасланства Мађарске читаонице и других мађарских друштава, чија су седишта у Сабадки. Сељаци обучени у народну ношњу дојахали су у Сабадку на својим окићеним коњима, носећи заставу.

Пре подне у 10 часова у присуству велике масе света откривене су две спомен-плоче оним младим грађанским стражарима, који су вршећи своју службу пали 12 априла 1941 године у раним јутарњим часовима после уласка хонведских трупа. Пред градском најамном палатом пао је 21 годишњи Золтан Алмаши, а пред зградом Судбеног стола пао је млади Иштван Шебешћен. Обојици су годигнуте спомен плоче на зиду тих зграда. Свечаност откривања ових спомен-плоча као и све касније приредбе снимљене су за филм.

Око пола једанаест часова почела је главна приредба. У име владе допутовао је у Сабадку државни секретар г. др. Иштван Антал, кога је на станици дочекао велики жупан Сабадке г. др. Андор Рек. Они су се довезли на место свечаности, после чега је почео црквени обред под ведрим небом.

Свечаности као и благодарењу присуствовали су сви претставници власти. Примећени су осим генерала грофа Марцела Штома и многи други официри, који су пре годину дана узели учешћа у заузећу Сабадке. Дошла је и једна чета од оног моторизованог одреда која је међу првима ушла у град.

Палићки жупник г. Вince Ковач-Немеди говорио је после мисе, коју је служио надбискупски комесар г. др. Јожеф Ијаш, па је после црквеног обреда говорио велики жупан г. др. Андор Рек. Он је у свом опсежном говору глорифицирао значај 12 априла за Мађаре и све њене становнике без разлике на веру и народност.

Свечаност је завршена у 1 сат после подне. Велики жупан г. др. Рек одвезао се затим са држ. секретаром г. др. Анталом у свој дом, где му је приредио интиман ручак. Увече је приређена свечана претстава у Градском позоришту, а у Мем дому је удружење ратника приредило такође свечаност.

ПРОСЛАВА ГОДИШЊИЦЕ УЈЕДИЊЕЊА У ЗОМБОРУ

Зомбор, 13 априла. — У Зомбору је прослава прве годишњице ослобођења Јужног Краја протекла у свечаном знаку. У суботу увече била је бакљада у којој су учествовали војска и сва певачка друштва. У недељу пре подне све корпорације сакупиле су се на тргу Св. Тројице. На тој свечаности владу је заступао генералмајор витез Ласло Магашхази. После богослужења одржао је свечани говор велики жупан др. Лео Деак, који је у свом говору описао историјат догађаја у току прошле године. После тога одржао је говор сремски начелник др. Лили, затим је дошао ред на декламације и певање певачких друштава. Увече је Црвени Крст приредио свечану претставу.

За време ове свечане претставе многобројна присутна публика са одушевљењем приредила је овације Регенту Мађарске.

АПОЛО

Затвор Анђелског града
Angyalvár börtöne
Премијера талијанског велефилма
Алида Вали и Амадео Назари

ОДЕОН

Увозити забрањено!
Behajtani tilos!
Одличан мађарски шаљиви филм
Шимор Е, Киш М, Васари П., Биличи Т., Рајнаи Г., Латабар К.

РЕКС

Гусарска љубав
Узбудљиви италијански пустоловни филм са најбољим италијанским глумцима

ПАЛАС

Дођите првога
Мађарски весео музички филм
Пагер А., Јавор П., Тураш М., Рожахеђи Калман 7

ПРОСЛАВА У ОБЕЧЕЈУ

У недељу пре подне у општинском поглаварству одржана је свечана седница поводом прославе прве годишњице ослобођења, коју је отворио општински кнез Имре Карачоњи, изражавајући своју радост и задовољство да се његовој општини пружила прилика да прослави прву годишњицу ослобођења. После њега говорио је уз бурно одобравање др. Пал Балаша, који се осврнуо на узбудљиве дане ослобођења и улаз Хонведа у Јужни Крај. На предлог главног бележника Беле Береца, скупштина је примила резолуцију да се годишњица ослобођења сваке године прославља друге недеље у априлу.

Совјетске шпијунке падобранима се спуштају у Финску

Копенхаген, 13 априла. — (ИНБ). У једном приватном телеграму из Хелсинкија објављује „Политикен“ да финске војне власти опомињу грађанство да се чува од совјетских женских шпијуна, које су тим опасније што одлично говоре фински и не побуђују толико пажњу као њихове мушке колеге. Утврђено је да су Совјети у последње време отпослали жене шпијунке авионима над Финску, где су се ове спустиле падобранима. Ваља стога — наглашују финске власти — обратити пажњу на све жене које се сумњиво понашају.

У ЗЕМЉИ КОЈА НЕ РАТУЈЕ

И Португалија се бори са скупоћом и немаштином

Путник који би авионом, за неколико часова, из које од зараћених држава Европе долетео у Португалију и спустио се у Лисабон, личио би донекле бар, ономе сиромаху из источњачке бајке који из неког пустог, забаченог краја на „чаробном ћилимчету“ долети у земљу снова и сваковрсног обиља. У ствари, међутим, привредни положај Португалије само је на први поглед заносан. Има, по излозима лисабонских радњи у неограниченим количинама оне робе на коју Средњоевропејац данас не сме ни да мисли, већ о њој, можда, само снева. Али, шта то вреди просечном Португалцу, кад је она за његов плитки џеп неприступачна. Јер, од почетка рата у свету, цене робе и животни трошкови и у Португалији су скочили за много и много процената, док су плате и приходи појединих сталежа остали скоро стари.

И У ЛИСАБОНУ ПОВОРКЕ ПРЕД ТРГОВИНАМА ЖИВОТНИХ НАМИРНИЦА

Нарочито су поскупеле извесне животне намирнице и одело, — ту су цене скочиле за више стотина процената. Чак и португалска народна храна, риба, постигла је највише цене, тако да се средњи грађанин мора у својим захтевима из дана у дан све већма ограничавати.

При шетњи кроз центар града Лисабона, опажамо, као и другде по велеградовима, дуге поворке жена и људи пред трговинама животних намирница, како чекају на ред. Португалске домаћице морају и за шећер и за пиринач, и за кромпир и за месо сатима да стоје пред радњама, понекад и за хлеб, у који је, не баш у малим количинама, умешано и кукурузна брашна.

БЕНЗИНА НЕСТАЈЕ, ДОВОЗ УГЉА ОПАДА

Бензинске залихе Португалије толико су већ смањене, да од средине фебруара поред таксија још само „професионална моторна кола“ — чије су границе врло уско одређене — добијају скромне количине погонског материјала. Од почетка марта, саобраћај приватних аутомобила потпуно је укинут.

Ни ноћно осветљење није данас више у центру Лисабона тако раскошно као што је било још пре неколико недеља. Велике светлосне рекламе на тргу Росио и по главним улицама делом су потпуно укинуте, делом се пак у сразмерно раним вечерњим часовима обустављају. Намера је да се и по гостионицама, позориштима и биоскопима осветљење смањи за половину. Довоз угља из Енглеске знатно је опао, па се мора потрошња струје све више редуцирати.

По селима португалским — како пише лисабонска штампа — већ је дошло дотле да влада право „замрачивање“, и становници се, пошто нема ни петролеума, морају да враћају употреби обичних уљаних лампи, па чак и кандилима са примитивним стењком.

„ОДГАЈАЈТЕ ЗЕЧЕВЕ!“

Влада Салазара чини највеће напоре да наступеле тешкоће смањи и да се побрине за будућност. При пролазу улицама, човеку падају у очи велике плакате на којима је нацртан веома леп зец, а испод слике стоји напис: „Одгајајте зечеве!“ То је само један део мера које предузимају власти у своме програму побољшања прилика, чије је гесло: „Производити и штедети!“ У оквиру тих прегнућа је пре свега појачање садње кромпира и хлебних житарица, у коју сврху су заорани многи општински плацеви, чак и јавни трговi, и посејани пољопривредним културама. Чак и по виноградима, који заузимају велика подручја Португалије, данас се већ међу редове лозе сади кромпир...

КРОЗ „КВАРТ ПОСЛАНСТАВА“

Попнемо ли се, од пристаништа Лисабона преко Руа Лапа на брежуљак где поносно стоји базилика Да Естрела, доћи ћемо у тзв. „кварт посланстава“. На горњем крају улице, с лева, опазићемо подужу двоспратну зграду, којој човек не би иначе ни обраћао пажњу да пред њоме не патролирају шест војника републиканске гарде са пушкама о рамену. Потруди ли се човек да зграду обиђе, опазиће да су и три остале стране ове зграде осигуране са по два оружана стражара. Бацимо ли поглед горе, на фасаду зграде, спазићемо на огради једнога од балкона изнад улаза позлаћен грб, са лавом и једнорогом, и на траци натпис: „Они суа ки мал и панс“. Та тако добро заштићена зграда је енглеско посланство.

ВЕСТИ ИЗ —

БУДАПЕШТЕ

— Лопови из Будапеште одвели накита у вредности од 80.000 пенга из Дебрецена. Полиција у Дебрецену саопштила је престоничкој полицији да су у стану професора универзитета др. Миклоша Варади-Сабоа, лопови који су вероватно дошли из Будапеште, извршили крађу и однели накита у вредности од преко 80.000 пенга. Према свим знацима судећи, лопови су се после извршене крађе вратили у Будапешту. Професор је проналазачу лопова обећао награду од 1000 пенга.

— Љубав није шала. Деветнаестогодишњи будапештански браварски помоћник Бела Бараљаи бацио се под воз, пред кућом у улици Домбовари бр. 7. Локомотива је несрећном младићу одрубила главу. Из писма које је Бараљаи пред самоубиство написао види се да га је у смрт отерала несрећна љубав.

— Покрала свог добротвора. Фабричка радница Мариа Зајац из Будапеште украла је из стана свога оца одело и намирнице, па је извршила крађу и у суседном стану чији сопственик је њеном оцу и њој из сажаљења дао бесплатан стан. Отац је повукао своју тужбу против ћерке крадљивице, али је она по другој страни осуђена на шест месеци затвора.

— Самоубиство угледног претоничког трговца. У свом стану на Кошут Лајош теру 16—17, извршио је у недељу пре подне самоубиство 43-годишњи познати и угледни течегилни трговац на велико, Геза Бек, испаливши себи револверски метак у груди. Он је са тешким повредама пренет у санаторијум Парк.

— Ана Шатора, стара 41 годину, скочила је кроз прозор са трећег спрата једне палате у центру престонице. Пала је на траву парка и на чудан начин никакво зло јој се није десило.

— Пет дана затвора због псовања. Полицијска капетанија у Кишпешту осудила је кочијаша Иштвана Варгу на пет дана затвора, што је јавно на улици своје коње шибао и притом псовао.

— Казне због прераног искупљивања карата за хлеб. Полицијске власти у општини Пештсентержебет осудиле су више тамошњих пекара зато што су појединим купцима искупљивали карте за хлеб пре означеног рока, и то: пекари Лајош Ронаји, кажњен је са 200 пенга или 10 дана затвора, Лудвиг Ердег са 150 пенга или 15 дана, Јожеф Матлаг са 500 пенга и трговац шпецераја Петер Шнек са 100 пенга или 10 дана затвора.

Поводом прославе прве годишњице ослобођења са патриотским одушевљењем поздравља становнике Јужног Краја
УПРАВА ВЛАСТЕЛИНСТВА
У БЕЉУ 582

— Овлашћен трговац за продају крзнене робе у Ујвидеку. Трговинска и занатска комора у Сегеду, својим дописом број 7180/1942, известила је Кароља Скичака, трговца крзненом робом на велико, Петефи Шандора улица 4, да му је Министарство трговине и саобраћаја доделило овлашћење за продају бојених агњећих и овчијих кожа (крзна) Ово је прво овлашћење у Јужном Крају у крзненој струци. Овлашћени трговац крзном на велико може искључиво издавати своју робу ћурчијама (прерађивачима). Ћурчије при куповини дужни су да покажу сваком приликом своје обртнице. 584

ВЕСТИ

— Именован шеф Текстилне централе. Недељни број „Службених новина“ објављује наредбу Министра за јавно снабдевање о успостављању Текстилне централе и њеном раду. У једном члану ове наредбе одређују се задаци централе. Према томе, ова задаћа се састоји у томе да централа расподељује текстилну робу међу трговцима који се њоме баве и да врше расподелу запленене робе. За директора Текстилне централе именован је резионисани пуковник Калман Тот.

— Петнаестогодишњица рада новинара г. Име Ласлофија. Ових дана навршило се 15 година новинарског рада г. Имре Ласлофија, дописника „Делвидеки Мађаршага“ у Ујвидеку и члана наше редакције. Г. Ласлофи почео је своју новинарску каријеру у Кикинди, као дописник многих листова. Окретан и иницијозан он је постао универзални дописник сих већих листова: „Наплоа“ „Политике“, „Времена“ и „Дна“. Приликом јубилеја колега Ласлофи примио је многобројне честитке од својих другова и пријатеља.

— Данас се сазиже у Ујвидеку мешовита хрватсо-мађарска комисија. На ово мађарско—хрватској конференцији расправљаће се о размени неких важних докумената и управно судски и финансиских арива. Мађарску владу ће у овим преговорима заступати г. г. К. Гршћански, министарски савеник, од Министарства правде др. Шлезак Ђула, судија Курие (Касације), др. П. Шмијаловски, претседник међуминистарске комисије у Ујвидеку и др. Ференц Геберт, секретар министарства. Чланови хрватске комисије треба да стигну у Ујвидек где ће се конференција одржати у Административној палати. На конференцији ће се расправљати о оним архивама и документима који су у вези са Сремом односно подручјем бивше Дунавске бановине, које сада потпада под Хрватску. Осим тога ради се још и о неким документима који се односе на Међумурје Како је наш дописник сазнао у питању су и нека важна акта која се налазе у Загребу. Рад конференције ће трајати неколико дана.

— Штете од поплаве. Према званичном установљењу, од поплаве и подземних вода најтеже је погођено подручје Сегеда и Ујвидеза, где је 21.000 становника оштећено и онеспособљено за становање, а око 5000 кућа срушено, претежно у околини Сегеда.

— Др. мед. Владислав Фрајнд, специјалиста за ухо, нос и грло у Ујвидеку, од 12-ог до 19-ог о. м. не ординира. 564

— Велике поплаве и у Шведској. Копњење снега изазвало је у Јужној Шведској на много места велике поплаве. Водене масе разориле су и одвукле собом и многе мостове. Велик број кућа морао је бити евакуисан.

— **Подземна вода уништила 30 кућа у Сентамашу.** И Сентамаш је осетио катастрофалне последица пустошења подземне воде која је у целом Јужном Крају учинила много штете. У том селу подземна вода је потпуно уништила 30 кућа, 450 знатно оштетила, а око 1000 кућа изискују мању оправку. Да би несрећа била још већа, у атару Сентамаша налазе се преко 12.000 јутара земљишта под водом. Сва је срећа у томе што вода у Каналу Ференц и на Криваји опада. Надлежни су оштећенима од поплаве ставили на располагање 300.000 цигала. Суседно село Туриа налази се такође у тешком стању због велике навале подземне воде. Овоме селу може се доћи само дугим заобилазним путем, пошто се друм, који води у Туриј налази под водом.

— **У Бону се приређују велике свечаности у част Бетовена.** — Како немачки листови јављају, овогодишња свечаност у част Бетовена и камер-музички фестивал одржаће се од 9 до 19 маја о. г. У оквиру ове уметничке приредбе изводиће се све симфоније генијалног музичара. Приредиће се клавирски и виолински концерт.

— **Бивши југословенски државни и градски чиновници** и остали намештеници, пензионери итд. у Сабадки, могу преузети потребне тисканице, које су им потребне ради добијања плате за отказно време, отпремнине или пензије, у градској кући, соба бр. 46, на I спрату. Тисканице треба што пре преузети, јер из њих се види каква све сведочанства треба набавити ради доказивања права на пензију или отпремнину.

— **Породична свађа завршена смрћу.** Земљорадник у Вашсентмихаљу, Јанош Пацона, у свађи са својом сестром, 83-годишњом старицом, претукао је летвом, коју је искинуо из ограде, несрећну старицу. У свађу се био умешао и син старичин, који је притом такође настрадао, те је са тешким озледама пренесен у болницу. Ратоборни земљорадник предат је суду.

— **Америчке ратне фабрике запослиће шест милиона жена.** — Према извештају агенције Стефани из Стокхолма, амерички посланик у Стокхолму изјавио је новинарима да ће америчка влада у мају мобилисати шест милиона жена у разним фабрикама, које израђују ратни материјал. Оне Американке које су упућене у управљање авионом, биће додељене обалској контролној служби, односно оне ће управљати авионима који саобраћају између Исланда и Велике Британије.

— **Основана је гл. царинарница у Обечеју.** Мађ. кр. дирекција царина основала је у месту Обече главну царинарницу, која је отпочела рад 8 априла о. г.

— **Оснивање женске скаутске чете у Ујвидеку.** У недељу, 19 априла обавиће се свечаност увођења у живот и рад новооноване женске скаутске чете у Ујвидеку. Овој свечаности присуствоваће и кр. надвојвода г. др. Јожеф Ференц. Сама свечаност обавиће се после подне у 15.30 часова у сали Католичког круга, којом приликом ће бити изведен и програм, посвећен конведима.

ПРИВРЕДА

Стање сетве

Пролећна сетва није претрпела штете услед мраза. Пољопривредна комора објављује извештај о стању сетве у целој земљи у месецу марту, подвлачећи да поплава није причинила нарочите штете усевима, иако су пролећни земљоradnички радови донекле одложени. Сама сетва није претрпела знатнију штету услед мраза. На неким местима већу штету причинили су јесењој сетви пољски мишеви. Што се тиче запослења пољопривредних радника у току нове сезоне може се рећи да је рад обезбеђен. У воћњацима примећује се знатна штета, делом услед мраза, а делом услед оштећења изазваних од зечева. На подручјима преплављеним подземном водом, воћке су махом уништене. Виногради нису претрпели велике штете. Ливаде и пашњаци на многим местима се налазе под водом. Стање на пољу сточарства је отежано оскудицом у храни. Иначе здравствено стање стоке је задовољавајуће.

ВЛАДА ЗЕМЉОРАДНИЦИМА ОЛАКШАВА НАБАВКУ СЕМЕНА ЗА СЕТВУ

Министарство пољопривреде у сагласности са владом предузело је мере да кроз најкраће време и непосредним путем, набави потребну количину семена за сетву, како би се избегло закашњење у сетвеним радовима. Министарство упозорује пољопривреднике да потребно семе за сетву могу куповати уз дозволу од надлежног општинског поглаварства и инспектора за јавно снабдевање на територији дотичне жупаније. У интересу сваког пољопривредника је да се овом дозволом што пре користи.

— **Служавка главачке скочила из трамваја.** На сасвим необичан начин хтела је себи да одузме живот 26-годишња служавка Јулија Геделеи. Она је са једног трамваја, који је пуном брзином јурио, главачки искочила. Са веома тешким повредама пренета је у болницу.

— **Продужен је рок за регулисање правних односа задруга.** Наредбом Министарства од 10 јула 1941. год. стављени су на снагу мађарски прописи правних правила и уведени су специјални прописи у погледу задруга. У смислу чл. 2. ове наредбе — бр. 5040/1941. М. Е. — све задруге са подручја Јужних Крајева морале су своја пословања саобразити новим прописима, променити своја правила и иступити из Савеза земљорадничких задруга, као Ревизионог савеза, најдаље до **9 новембра** 1941. Касније је новом наредбом овај рок продужен до 31 марта 1942 год. — Сада је пак наредбом бр. 2000/1942 М. Е. овај рок продужен до **31 јула 1942,** до овог рока све задруге морају променути своја правила и приступити новом ревизионом савезу.

— **Концерат гђе Рузман у Сабадки** одржаће се 25 априла у заједници са гђом Евом Колер у Градској музичкој школи.

— **Због подмићивања, 49 њујоршких полицајаца оптужено.** Државни тужилац у Њујорку поднео је пријаву суду против 49 полицајаца, који су на име прећуткивања примали новац од синдиката, који се бавио коцком. Они су на тај начин долазили до лаке зараде и сваки од њих имао је годишњи приход од по једног милиона долара.

— **Због сакривања коже за ђон на два месеца затвора осуђен је трговац из Мађарканиже.** Суботички Окружни суд претресао је кривицу трговца кожом Јаноша Ладоцкија из Мађарканиже, који је био оптужен да је продавао већу количину коже за ђон, коју је држао скривену. Он **је осуђена на два месеца затвора.**

— У СОПСТВЕНОМ ИНТЕРЕСУ ваше наочаре набављајте само код дипломираног оптичара: А. КАЗИНЦИ, Хитлер Адолф ул. 16. 389

— **Наплата рачуна за издате лекове на рачун Окружног уреда.** Службене новине од 12 априла о. г. доносе наредбу Министарства ун. послова бр. 263.300/1942. Б. М. по којој на територији Јужних Крајева апотеке у погледу зарачунавања цена за издате лекове на терет органа Окружног уреда за осигурање радника у добу од 16. августа 1941. до 28 фебруара 1942. год. имају примењивати прописе предвиђене у наредби бр. 444/1940 Б. М. На-Наредба бр. 444/1940 пак предвиђа да се за ОТИ (Орсагош Таршадалом биztошито интезет) лекови имају наплаћивати свагда 72.5% од важеће таксе. Према томе, апотеке ће издати лекове за рачун Окружних уреда таксирати по важећој такси са обичном експедицијом (експ. симплекс) и од коначне суме одбити 27.5%.

— **Ратна рационализација у целом свету.** За аргентинске власти моментано највећу брigу значи проблем набавке гуме. Услед ратних прилика у земљи је настала велика оскудица у гуменим артиклима. — Бразилијанска влада је недавно строго забранила сваки извоз дрвета у Аргентину. — Парагвајска влада је завела забрану извоза пшенице и лешника. Лешник је Парагвају потребан за покриће сопствене потребе у уљу. — Уругвајска влада је забранила извоз разних првокласних артикала, међу које у првом реду спадају гвоздене руде, метали, каучук итд.

— **Фалсификатор животних намирница у Француској осуђен на смрт.** Према писању швајцарских листова, у Француској је недавно проглашена прва смртна пресуда у вези са фалсификовањем намирница. Оптужени трговац, који се налази у бекству, имао је радњу у Марсељу, те је „ин контумациам" осуђен на смрт, а његова два саучесника на по 20 година робије са принудним радом и великом новчаном казном.

— **У вези са двоструким разбојништвом у Њиређхази ухапшена три сумњива лица.** „Нова Пошта" је недавно објавила вест о језивом двоструком разбојништву и убиству извршеном над тоседником Богаром и његовом женом. У вези са поведеном истрагом, жандармерија је у сарадњи са престоничком полицијом успела да пронађе три сумњива младића, за које постоји оправдана сумња да су учествовали у овом злочину.

— **Пронађени нови звучни таласи у Немачкој.** — Један немачки стручни часопис пише о опитима научника др. Херфорда, које је овај вршио увези са новим звучним таласима. Досада непознати „упијајући" звучни гласови, потпуно се разликују од обичних. Интересантно је како дејство ових звучних таласа нове врсте чврсте материје добијају особине течних. Стварају се такозване суве капи прашине, са округлом површином, које се под упливом јаке енергије испаравају. Тако, например, брашно зрачено овим звучним таласима, претвара се у мехурић. Ова истраживања су још у почетном стадијуму.

— **Смртна пресуда у Паризу.** Ратни суд у Паризу је — како јавља ДНБ — осудио на смрт 45-годишњег потпоручника Ренеа Карона и 27-годишњег наредника Емила Молеа, који су 20 маја 1940, за време проласка немачке војске у Абевију, наредили да се убије 21 цивилни заробљеник. Међу убијенима налазе се више немачких, белгиских, италијанских, холандских и по један мађарски и чешки држављанин. Убијени су припадали групи оних 78 лица која су на почетку ратног похода на западу ухапшени од тадање белгиске владе и приликом проласка немачких трупа предана француским властима.

— **Између Токиа и Буенос Ајреса успостављен је телевизијски пренос.** Још почев од јануара ове године вршени су опити ради успостављања телевизијског преноса између јапанске и аргентинске престонице. Ти опити су недавно успешно завршени, и сада се слике преко радиа између ове две вароши, преносе у раздаљини од 18 хиљада километара, што значи да је ово најдужа телевизијска мрежа на свету. Пре него што је избио рат на Далеком Истоку, Јапан је одржавао телевизијску везу са Берлином, Лондоном и Сан Франциском. Данас, међутим, та веза се одржава само са немачком престоницом.

— **Особље хигијенског завода добија додатак на плату.** Изашла је наредба, по којој лекарима и другом особљу хигијенских завода припада од 15—25% инфективни додатак на плату уколико су запослени на одељењима, на којима постоји могућност заразе од примљеног материјала за испитивање. Наредба је објављена у 78. броју Службених новина.

— **Самоубиство услед родитељског прекора.** Ерна Малмош, 19-годишња девојка из Нађберезне, пре неколико дана склопила је брак са једним младићем, без знања својих родитеља. Дознавши за ово, родитељи су јој почели пребацивати, **што је на** [illegible] **жену тако утицало** да се из очајања **бацила под воз.** Истрага о овом случају **је у току.**

Око цео свет

ДАМЕ ДАНАС НАЈВИШЕ ВОЛЕ ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊЕ МУШКАРЦЕ

Један енглески лист направио је интересантну констатацију недавно. Жене и девојке данас највише воле четрдесетогодишњаке и најрадије се за њих удају. Недавно је у енглеској престоници отворен нов, велики и модеран биро за посредовање женидбе и удаје у Мејфеу, једном од најотменијих квартова Лондона.

Већ првих дана, похрлили су у тај биро мушкарци и даме из најотменијих лондонских кругова. Већина младих девојака и распуштеница и удовица, маком су се обраћале посреднику за склапање бракова са молбом, да им нађе ђувегију, који не сме бити млађи од четрдесет година, али ни много старији. И заиста, већ за прилично кратко време, многи сиромашни четрдесетогодишњи лондонски кандидати за брак су направили сјајне партије, добијајући не само леп мираз, него и дивну младу жену. Једна дама је рекла, кад је изабрала у бироу свога будућег:

— Сита сам ја брбљивих жутокљунаца, младића са празним главама, који уместо да дубоко размишљају, умеју само да звиждуђу модерне шансоне и уображавају упорно да су веома духовити. Зрео човек, око четрдесет година стар, то је оно што жену данашњице највише привлачи.

—(●)—

Наука и живот

Инфлуенца и заштита од ње

По престанку зиме, кад време отопли али је кишно и влажно, нарочито у рано пролеће, скоро се свако тужи да му је неко у породици, или он сам, оболео од тзв. „инфлуенце". Такво обољење, међутим, још не значи опасну „шпанску грипу", која је, као што је познато, 1918 пустошила у целом свету, а и касније се појављивала, са ослабљеним интензитетом. Њено разликовање, међутим, од обичне инфлуенце није ни за лекаре увагда лако.

Инфлуенца се појављује са напрасном грозницом, кијавичним стањем, боловима у леђима, грлу, и у ногама и рукама. Болесник се осећа малаксао, „као истучен". У таквим случајевима потребно је одмах лећи у постељу, и најбоље је звати лекара. Тражити „друштво" при такође обољењима врло је неупутно из два разлога: прво, што ће се тим „отимањем" погоршати стање самога болесника, а друго, што постоји опасност да он друге људе зарази. Јер се узрочник инфлуенце најлакше шири ситним капљицама из уста и са (при кијању!), — чак и из даљине од 15—20 метара могу, овим путем, заразне клице да допру у здрав организам и заразе га.

Против инфлуенце, и обичне и шпанске, не може се постати имун, — тј. ова се болест може добити више пута, понеки људи разболу се од ње сваке године. Нарочиту улогу игра овде „Це" витамин, што је организам у томе оскуднији, тим ће бити мање отпоран против инфлуенце. То се види и из чињенице да зараза инфлуенце најчешће наступи од позне јесени па до позног пролећа, дакле у доба кад нема воћа ни поврћа, које садржи поменути витамин.

Познато је да лимун и поморанџа садрже у обилнијој количини витамина „Це", па је зато саветно у доба заразе инфлуенце јести тог воћа што више. Слично утиче и паприка, која је и иначе много кориснија но што се раније мислило.

Ако смо већ добили инфлуенцу, онда је још неопходније да свој организам крепимо витамином. Тада лекар често преписује и кинин, који утиче на сузбијање бацила инфлуенце.

За спречавање болести препоручује се и да дневно више пута проперемо грло којим сретством за раскужавање. Такође треба и почешће прати руке, изјутра и с вечери намазати носне дупље ментолним борвазелином. А потребно је и црева прочишћавати, чајним напитцима и другим сретствима. Дабогме, све је ово најбоље да се чини по упутствима и уз контролу лекара, што важи нарочито кад је болест већ избила.

*

НОВО О УЗРОЦИМА ЗНОЈЕЊА

Досад се држало да знојење, као физиолошка појава, служи томе да нагомилану топлоту у телу отстрани повишеним испаравањем воде кроз кожне поре. Та стара медицинска претпоставка поновно је испитана и показала се као неоснована.

Већ знојење од страха, хладан зној при несвести, или самртни зној доказују да не може нагомилана топлота бити узрок, нити расхлађивање биолошка сврха знојења. Јер код свију тих сметња не налази се у телу премного топлоте, него баш обратно — премало, услед тежих поремећаја у крвотоку и измени материје.

Према посматрањима и испитивањима доцента д-р Карицког, знојење се састоји не само у томе, да се кроз кожу излучује вода са органским киселинама и свакојаким отровним материјама, него долази и истовремено повишење измене материја и сагоревања, убрзано дисање, живљи крвоток и јача делатност важних жлезда са унутрашњим лучењем. Сваки излив зноја значи да је равнотежа између киселина и база у организму озбиљно угрожена, а самим знојењем се та равнотежа успоставља без трајне штете по организам. Знојење је, дакле, једна одбранбена акција организма против животно опасног поремећаја у горепоменутом смислу, те је стога важан и поуздан симптом за лекара да установи сметњу и њен ток. Кад се знојимо, наша измена материје није онаква каква треба да је, и ми се знојимо да би је поново довели у ред.

Претплаћујте се на „Нову пошту"

Укрштене речи

Број 73.

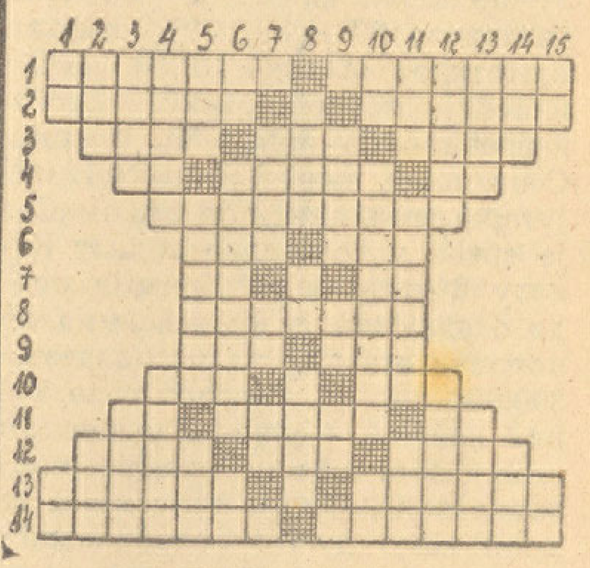

Водоравно: 1. модели — италијанска новинска агенција; 2. замрзи — према — путнички авион који саобраћа с Америком; 3. лисица (мађарски) — шутња — јаје (немачки); 4. долина — багрен (провинцијализам) — господин (мађарски); 5. руковалац благајне; 6. коњи — из (немачки); 7. дотакну (скроз); 8. тако се каже за кључе које има астму (обрнуто); 9. падамо у рату (сроз); 10. Наполеонов маршал — сугласник — три сугласника; 11. нота - римски песник (у падежу, обрнуто) — памет; 12. пословноме (кроз два поља) — домаћа животиња; 13. отровни гас — свеза — иконописац, сликар српског барока; 14. Скопска Црна Гора — варош у Индији.

Усправно: 1. енглески књижевник — напоље (мађарски, обрнуто); 2. грамац (са „к" испред, обрнуто) — гомила; 3. лађа — стићиће (мађарски); 4. кондир (обрнуто) — прса; 5. домаћа животиња (са „к" испред) — језеро у Русији (у падежу) — вера (турски, обрнуто); 6. нити — гл. град на јави — показна заменица; 7. свева — коцка која поправља супу — притока Дунава — долина — самогласник; 8. опасна заразна болест — два сугласника — француски романсијер; 9. сугласник — ломи — слово латинице — година (мађарски, обрнуто) — према; 10. иницијали за врсту спорта — безимено — према; 11. страно женско име — Христов — пар птица (у падежу); 12. оштар звук — левак (по народном); 13. биљка из које се прави шећер (обрнуто) — сабља (у падежу); 14. зачин (обрнуто) — морска риба (обрнуто); 15. становник Ирске — предлог.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ
Број 72

Водоравно: 1. аркада; 2. Коперник; 3. госа — пуда; 4. пакт — от — Алах; 5. али — алас — ата; 6. ли — Аполон — ај; 7. але — лова — НШТ; 8. теза — он — крое; 9. јода — трун; 10. парадокс; 11. Мадона.

Усправно: 1. Пилат; 2. Галилеј; 3. кока — Езоп; 4. Аоста — Адам; 5. опа — апа — ара; 6. ке — олово — ад; 7. ар — талон — до; 8. дна — сол — тон; 9. Аида — и — Крка; 10. Кула — трус; 11. Паташон; 12. Хајне.

● **Који народ телефонира најдуже?** Један професор из Кентикија, у Сједињеним америчким државама, завршио је ових дана врло необичну статистику. Он се дуго година бавио студирањем људи за време вођења телефонских разговора. На основу тог свог дугогодишњег искуства, овај професор утврдио је да најдуже телефонске разговоре воде Данци, и то обично 8 до 10 минута. Нешто су краћи Италијани. Код Немаца и Енглеза телефонски разговор траје највише 5 минута. Американци су најкраћи; код њих телефонски разговор траје просечно само један минут.

КРИМИНАЛНЕ СЕНЗАЦИЈЕ ДАНАШЊИЦЕ

За три године један хохштаплер је завео 400 жена и девојака

БАНКАРСКИ ЧИНОВНИК ДИРАН, КОЈИ ЈЕ ИМАО 51 ВЕРЕНИЦУ

Сада је почело суђење препредеиом и веома опасном хохштаплеру, Гастону Дирану, пред једним судом у Паризу. Он је дуго година био банкарски чиновник, али тај посао му није био довољно рентабилан и он се специализовао у — завођењу и пљачкању лаковерних жена и девојака, жељних удаје. Диран није први у овом фаху, али је своје колеге ипак тукао досада непознатим рекордом: кад је ухапшен имао је 51 вереницу, за три године је завео и бездушно, са финим триковима, потпуно опљачкао 400 жена, оштетивши их за преко 3 милиона франака.

Овај рафинирани и веома интелигентни пустолов радио је по нарочитом систему. Обично се шест недеља бавио са једном својом жртвом. Највише је волео да заводи и опљачка млађе удовице и сасвим младе, наивне девојке, које су имале новаца или неке ствари од вредности. За месец и по дана, Диран је и од паметније, опрезније даме умео да дигне новац, наките или намештај и да ишчезне за увек.

У оптужници се наводи, да је Гастон Диран у исто време вукао за нос неколико жена, и девојака, наравно у разним арондисманима Париза. Имао је своје одређене локале, у којима је имао и саучеснике у келнерима, који су га ословљавали са „генерални директоре", „грофе" „ваша екселенција", већ према томе, како се овај смели хохштаплер својој изабраној жртви претстављао у датом случају.

Међу његовим вереницама, било је жена од 30—72 године, а међу онима, које је и без веридбе успео да оштети, било је и девојчица од 16 година.

Са сваком женом умео је Диран савршено да поступа и да јој се умили. Био је прави виртуоз у удварању. Побожну жену или девојку је сваког дана пратио у цркву, са монденком је ревносно похађао луксузне локале, а са радницама и собарицама — ни њих није мимоишао — посећивао је ћумезе и алашке крчме у седамнаестом арондисману.

Овај рекордер у завођењу жена није био нимало леп мушкарац. Али је био интересантан, веома елегантно одевен, носио скупоцене наките и изгледао као неки аристократа.

Кад је Диран уведен у судску салу, у њој су се већ налазиле све његове „веренице" и све преварене жене и девојке. Дрски заводник их је, идући према оптуженичкој клупи, дубоким клањањем и осмехом поздравио. Неке су се смејале, а неке га, богме, и псовале. За време исказа самог оптуженог, из редова жена и девојака чули су се узвици незадовољства, многе су често упадале, вичући:

— Срамно лаже, нитков један!

Пресуда ће бити изречена Дирану тек после десетак дана. Суд мора да саслуша свих 400 жена, а и оне келнере, који су били Диранови саучесници. Цео Париз и Француска са интересовањем очекују пресуду по необичној кривици хохштаплера и заводника жена, Гастона Дирана.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

АНТОАНЕТА

Фредерик Буте

Антоанета Берсие стигла је у Париз једног кишног зимског јутра. Била је то жена од тридесет и две године, танка и црномањаста, скоро безначајна, у скромној црној хаљини. Жалила је мужа, чиновника у унутрашњости, оплакивала га је још од јесени, без очајања, али утолико тужније, што се налазила у свирепим материјалним тешкоћама.

Излазећи из Орсејске станице Антоанета је дала да јој се кофери натоваре на један такси и рекла шоферу адресу свога рођака Армана Риваја у Нејну.

На булевару Мајо, Антоанета се нашла пред улазом у двориште мале виле, која јој се иза дрвећа учинила раскошна. Момак у ливреји отворио јој је капију и увео је. У библиотеци од светле храстовине леп плави човек изишао је пред њу. То је био њен рођак Арман Ривај. Пољубио ју је у оба образа и после неизбежних израза саучешћа рекао јој је срдачно:

— Као што сам ти писао, Антоанета, овде си као код своје куће. Не, немој ми захваљивати. Ти си ми једина рођака, а ја се сећам нашег заједничког детињства. Уосталом, ти нам нећеш нимало сметати. Имамо доста места ,а пошто немамо деце, неколико соба стоје нам празне. Једно место више за столом и не долази у обзир. Пошто нећеш имати свакодневних брига, моћи ћеш да научиш стенографију и да се усавршиш у писању на машини. После ћу ти наћи неко место. Уосталом, ако ти је то згодно, могу те запослити и ја. Ја имам довољно послова око свога имања, а поред тога, као што знаш, бавим се и историјом, која ми одузима много времена. Диктираћу ти белешке и писма за предузећа у којима учествујем. Моја садашња секретарка није ми по вољи. И тако, мала моја Антоанета, — закључио је Ривај мало интимнијим тоном, — живот ће бити миран, ако не и срећан.

Антоанета му се захвалила од свег срца. Г. Ривај је притиснуо дугме од звонцета и продужио:

— Жена ми је изишла да се прошета. Видећеш је о ручку. Феликс ће те одвести у твоју собу.

Момак је одвео Антоанету у врло пријатну собу, где је већ био унесен њен пртљаг. Сместила се ту помало узрујана новим животом, који је почињао, питала се како ће се према њој понашати госпођа Ривај, коју још лично није познавала.

Без новаца Антоанета се одувек осећала као сиромашна рођака крај Ривајевих, који су га много имали. Тај утисак имала је још од онога времена, кад је као девојчица одлазила у госте код Арманових родитеља у замак, близу паланке, где се она родила, одрасла и удала. Г. и гђа Ривај продали су замак да би купили имање на Југу. Од тог времена једва ако се по неки пут виђала са Арманом. Сад је требала да живи у његовој кући и више него икада осећала се као сиромашна рођака. О ручку то неугодно осећање још се појачало кад се нашла поред Арманове жене. Гледала је у њу са сувише понизним дивљењем да би га могла помутити завишћу.

Госпођа Ривај је изгледала витка и свежа као девојка, имала је као цвет нежан тен, косу као ћилибар, дугачке живе очи и чисто тело. И та жена била је само годину дана млађа од Антоанете. То је изгледало несхватљиво. Није изгледало никакво чудо што ју је Арман изабрао за жену, иако није била богата.

Мирећи се са судбином, Антоанета је заузела у вили место сиромашне рођаке. Уосталом, нико, па чак ни послуга, није се тако понашао да би јој то стављао на знање. Арман, коме је постала ускоро секретарица, имао је у њу много поверења. Обадвоје су се често весело сећали детињства. Габријела је била љупка жена. Није волела никакав напор ни бригу у кући, била је монденка и не само што није показивала никакво незадовољство због присуства рођаке свога мужа, већ ју је дочекала као ослобођење за себе и врло брзо љубазно и пријатељски пребацила је на њу сву бригу око куће, исхране и послуге. И тако је Антоанета постала не само секретарица, већ и домаћица у кући.

Антоанета је учествовала и у друштвеном животу Ривајевих. На примањима после подне и на вечерама, које су приређиване у вили, учествовала је и она дискретно и тако је могла гледати шта се догађа око ње.

Посматрајући тако, пале су јој у очи разне ситнице које су је зачудиле. Пошто је као жена била врло проницљива, извукла је из тога закључке. Уз то су дошла и нека полуповеравања Габријелина, која је у њу имала пуно поуздање и ослањала се на њу приликом извесних изговарања, телефонских разговора и писама која је примала. Било је то згодно за Габријелу, јер је дотле онако немарна и брзоплета имала много муке да не побрка своје приче. Са Антоанетом је ишло све глатко.

Тако је Антоанетина савест доведена у искушење. Габријела је варала мужа колико то жена може да чини, често, разноврсно и енергично. Уосталом, била је енергична само у томе. Варала га је са партнерима које је стално обнављала и по неки пут није чекала да се позавађа са једним, да би потражила другога. Та упорна разузданост вређала је већ и Антоанета је била огорчена и ожалошћена. Шта је био њен задатак?

Брзо је закључила да нема право да крије од Армана Риваја своје откриће. Он јој је био рођак, друг из детињства, доброчинилац. Био је добар, племенит. И таквога човека бедна Габријела је варала! Заиста заслуживао је друкчију жену, жену која не би била покварена кокета, жену која би могла да води кућу, да се брине о њему, да му помаже у раду. Антоанета је мислила на пријатне часове, кад јој је он диктирао своје белешке и разговарао са њом о историским радовима... Свакако морала га је обавестити.

И обавестила га је искористивши једно Габријелино отсуство. Габријела је била за цео тај дан, тобоже, позвана код пријатеља. Антоанета је саопштила Арману чак и адресу стана у Пасиу, где се Габријела налазила у томе тренутку. Показала је неколико карактеристичних писама, која је извукла од Габријеле.

Арман је слушао заинтересовано. Рекао је:

— Драга моја Антоанета, учинила си ми велику услугу. Сумњао сам у нешто, али нисам био сигуран. Сад ћу се развести и обновити живот са женом која ће бити способна да ме разуме.

— Ох, Армане! — узвикнула је Антоанета дрхтећи.

— То је једна дивна пријатељица коју познајем већ три године — продужио је Ривај. — Она има само једну жељу, да се посвети мени и мојим радовима. Наравно, Антоанета, теби ћу наћи место, исто тако добро као и ово овде, хвала ти још једанпут.

Одмеривши своју грешку, Антоанета је побледела. Омрзнула је Армана Риваја, свога рођака, и у том тренутку учинило јој се да га Габријела није довољно варала.

ПРИНЦИП ЈЕ ПРИНЦИП...

— Жан, узмите слушалицу и реците да ја плаћам само првог у месецу.

Шпијунска борба између две крајности: Истока и Запада

Пише В. Спасић (65)

— Покушај да легнеш у сандук!

Мирза га је послушао, легао у сандук, а трговац је одмах затим спустио заклопац.

— Сада окрени главу на страну. Да ли добро видиш све што је споља?

— Како да не сер, чак би и своју главу могао да протурим кроз овај отвор ако желите.

— Сјајно! Не притискује ли те можда заклопац? — упитао је трговац и свом својом тежином свалио се на сандук.

— Ништа ми се није десило, сер!

— Е, кад је тако, драги Мирза, однеси овај сандук у собу, тамо прекопута, стави га у отоман који се налази према вратима и сакри га тако да кад будеш у њега легао да ти глава буде окренута према вратима. Припази на то, да ако би неко од тамошњих покрио сандук, да ти ипак све видиш и чујеш што се у соби дешава. Је си ли ме разумео, Мирза?

— Потпуно, сер, — рекао је бистри дечак и већ потрчао са сандуком кроз двориште. Скинуо је покривач са отомана на супрот врата, на место два велика јастука од коњске длаке поставио је сандук, затим на сандук ставио тањи јастук и покрио га на крају караманским покривачем. Споља заиста нико не би приметио да се ту налази сандук.

Мирза је подигао јастук и заклопац сандука, ушао је у сандук и погледао према вратима. Само је слабо могао да разазнаје предмете кроз ажурирани покривач. Поново је изишао из сандука и напипао отвор кроз који је могао јасно да гледа и врши смотру над целом собом, тако да га нико није могао приметити.

После тога Мирза је сувишне јастуке понео са собом и отрчао до свога госе коме је саопштио резултат свог пословања. У великом метежу и вашарској гужви нико није приметио његову вешто изведену мајсторију.

После ручка капетан Херимен је по свом старом обичају запљескао, слуга Мурел одмах је крочио у сиромашну собу караванског сараја. Наредио му је да му донесе чај боје траве. Индус се брзо удаљио и већ после два минута донео врео чај.

Пошто је попио чај, Херимен се извалио на отоман.

— Нешто сам постао сањив, драга жено, не би ли и ти легла мало да се одмориш?

— Не, драги, ја ћу да спакујем ствари које сам пре подне купила. У зору треба да се вратимо кући.

Херимен је зевнуо.

— Добро. Нека ти Мурел помогне у том послу, — рекао је и очни капци су му се већ заклопили.

Мурел је ушао у собу и помагао својој госпођи у паковању Херимен је дубоко дисао.

— Сахиб капетан већ спава, — приметио је Мурел.

Рут је завртела главом.

— Да ли је добио обичан оброк?

— Обичан, Мемсахиба.

— Е, онда морамо похитати. Они су грозничавом брзином почели да се спремају. Кад су били готови са паковањем, Рут је пришла успаваном Херимену и снажно га протресла. Упркос томе капетан се није пробудио.

— Крајње је време да кренемо, Мурел. Ускоро ће бити четири часа.

Они су прошли кроз неколико улица Кабула. Напред је ишла Рут, а непосредно иза ње Мурел, спреман да своју госпођу у случају потребе заштити. Они су пошли према северној капији.

(Наставиће се)

Данас

Уторак, 14 априла 1942 године.

Марија Египћанка. Прокопије Чех.

Сунце излази у 5 часова и 15 минута, а залази у 18 часова и 47 минута.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Ненадовић м-р Владислав, Мусолини улица бр. 12 (телефон 23—95).

Ралетић-апотека, II Ракоци Ференц улица бр. 2 (телефон 21—00).

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени: четири мушка и 1 женско дете.

Венчани: није било.

Умрли: Вајс Шандор, државски агент, стар 67 година, Вајс Берта, домаћица, стара 63 године, уд. Хиршенхаузер Розалија, стара 92 године и Молнар Иштван, дете, старо 1 дан.

*

РАДИО

За уторак, 14 априла

БУДАПЕШТ. 7.00: Јутарња музика ● 10.15: I. Мађарске народне песме; II. Забавна музика ● **12.10.** Концерт оркестра речне флоте ● **14.00:** Музика за игру ● **15.20:** Циганска музика ● **16.15:** I. Јапанске песме и музика; II. Пева Розита Серано ● **18.35:** Брамсове песме на клавиру ● **19.20:** Концерт на танго-хармоници ● **20.40:** Циганска музика ● **21.30:** Друга Листова рапсодија (свира Филаделфиски филхармониски оркестар) ● **22.10:** Музика за игру ● 22.35: Оркестарски концерт.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 17.58 (моторни Арпад) и 20.33 путнички.

За Сабадку: 4.38.

За Зомбор 4.06, 7.25 (брзи моторни преко Сабадке), 10.54, 13.50 (Сеплигет—Паланка), 17§26.

За Тител: 6.15, 14.02 и 20.20.

За Зенту—Сегед: 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40.

Из Будапеште: 11.11 и 23.14.

Из Сабадке: 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

Из Зомбора: 7.32, 9.15 (само из Паланке—Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из Титела: 5.29, 15.30, 19.40.

Из Сегеда—Зенте: 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

13 април.

Дунав: Мумаром 444 (+4), Будапешт 411 (+8), Пакш 318)+10), Баја 452 (—6), Мохач 483 (+3), Бездан 519 (—), Гомбош 574 (—), Ујвидек 557 (—5).

Драва: Барч 0,63 (—33).

Тиса: Вашарошнамењ 465 (—), Токај 555 (+27), Тисафиред 534 (+62), Чонград 560 (+21), Сегед 608 (+18), Тител 638 (—4).

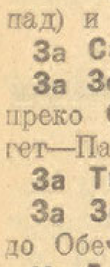

Препоручујем своје првокласне прутиће младице са кореном типа „Кабер-Баландер" по цени од 10 филера по комаду. Најбоље зелене 2—3 годишње каламљене младице по 5 филера, а младице свију врста воћа по 0'80 до 1' пенга. 577
Миклош Цветковић, Рутен улица 33, код Руског гробља

СПОРТ

УАК није разочарао своје навијаче

Сјајна игра УАК-а у Будапешти

УАК—Ујпешт :0 (0:0)

У недељу је на игралишта Ујпешта у Будапешти одиграна првенствена утакмица између УАК-а и Ујпешта. Утакмици је присуствовало 6000 гледалаца. За ову утакмицу владало је веома велико интересовање. Навијачи УАК-а су жељно очекивали први извештај из Будапеште и не мало су били изненађени када је спикер будапештанске радио станице саопштио резултате недељних утакмица 7 кола националног првенства и када су сазнали да је и њихово „мезимче" у сред Будапеште потукло прошлогодишњег победиоца у Ујвидеку са 1:0.

УАК је наступио у следећем саставу: Плац — Чилаг, Аврамовић — Шомлаи, Марјановић, Живковић — Медарић, Палфи, Лендваи, Бадић и Велкер. Ујпешт је играо са овим играчима: Сиклаи — Балог II, Биро — Карман, Месарош, Сепхеђи — Немет, Суса, Женгелер, Берзи, др. Калочаи.

Док су играчу Ујпешта изишли невесели на терен, на лицима играча УАК-а видело се самопоуздање и жеља за победом. Навала Ујпешта, којој су недостајала два играча, почела је одмах у почетку снажном навалом да се приближава голу УАК-а, но ускоро су им сви продори били онемогућени пожртвованом одбраном УАК-а, који су својим стартом, брзином, постављањем и прецизношћу ускоро задобили симпатије свих Кишпештових навијача и већ у самом почетку игре пружили доказ своје кондиције, солидности, уиграности и повезаности, после чега су и сами навијачи Ујпешта видели да од победе нема ништа. И поред сјајне одбране УАК-а, навали Ујпешта успело је у неколико махова да се приближи голу УАК-а и да пошаље оштре шутеве на гол, које је Плац са бравурама хватао и жњео аплаузе пештанске публике. Играчи Ујпешта су наваљивали кроз цело време првог полувремена но без успеха и полувреме се завршило резултатом 0:0.

У другом полувремену игра прелази и на другу половину игралишта. Али, УАК-ова офанзива није се завршила само притискивањем навале одбране Ујпешта већ и победом. Већ у четрнаестом минуту Биро је фаулирао Медарића и судија свира слободан ударац, који Марјановић лепим и снажним шутом са половине игралишта шаље у близину шеснаестернца пред Ујпештовим голом. Лопту је лепим скоком прихватио Медарић и послао неодбрањиво у гол. У тиму Ујпешта се после овог УАК-овог успеха осетила нервоза и несређеност, почели су се мењати навални играчи, и што су веће промене и вршене, ситуација се све више погоршавала, да би на крају резултат од 1:0 за УАК остао као завршни. После утакмице целокупна публика и навијачи Ујпешта бурно су поздравили победиоце а своје са негодовањем извиждали. Тако нам је УАК и ове недеље донео два лепа бода из Будапеште.

Најбољи на терену од играча УАК-а били су: Плац, Чилаг, Марјановић, Живковић и Медарић. Судија г. др. Томас био је одличан.

Остали резултати недељних првенствених утакмица били су:

Гама—МАВАГ 6:0
НАЦ—Електромош 2:1
ДиМАВАГ—Кишпешт 3:3
Сегед—Лампарт 3:0
СВШЕ—Ференцварош 2:1
ВМФК—ШалБТЦ 3:3
Солнок—Коложвар 6:1

После ових последњих утакмица табела 7 кола националног првенства изгледа овако:

1. Солнок	22	15	4	3	69:30	34
2. ВМФЦ	21	14	5	2	55:32	33
3. Ујпешт	22	12	6	4	66:32	30
4. Гама	22	13	2	7	68:41	28
5. Ференцв.	22	12	2	8	96:49	26
6. Сегед	21	8	9	4	63:34	25
7. Нађварад	22	9	7	6	61:38	25
8. Кишпешт	22	10	3	9	53:62	23
9. Електр.	22	9	4	9	48:44	22
10. ШалБТЦ	22	7	7	8	49:56	21
11. Димаваг	22	5	9	8	47:50	19
12. Ујвидек	22	7	3	12	37:76	17
13. Лампарт	22	7	2	13	36:65	16
14. Коложв.	22	5	3	14	38:66	13
15. МАВАГ	22	2	5	15	26:71	9
16. СВШЕ	22	3	3	16	32:88	9

ВМТК—УВАК 2:1 (1:1)

На игралишту Хорти Миклоша одиграна је у недељу првенствена утакмица између ВМТК-а (Чепел) и УВАК-а. Утакмици је присуствовало око 400 гледалаца. Терен је био блатњав и ниједан тим није задовољио, иако је ВМТК био кроз све време игре бољи те је заслужно и извојевао победу од 2:1 (1:1). У тиму ВМТК-а најбољи су били Гажо и Рек, а у тиму УВАК-а Манојловић, Августин, Егри и Бузго. Судија г. Мишаки био је добар.

—(●)—

УАК II—ТЕРЕКВЕШ 4:2

Утакмица за прворазредно првенство одиграна је у недељу између УАК-а II и Тереквеша. Утакмица се завршила заслужном победом УАК-а II са резултатом 4:2.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иброчић, Бардоши Ласло у. 2.

КУПИО БИХ кућу или земљу уз плаћање у Банату или Србији са дозволом надлежних власти. Интересенти нека се јаве Администрацији под шифром „Банат". 570

ШЉУНАК за бетонирање на мало и у вагонској количини добићете најповољније код Ђорђа Шевића, Пошта ул. 13. 581

У сопственом интересу ваше наочаре набављајте само код дипломираног оптичара

А. КАЗИНЦИ

Ујвидек Хитлер А. ул. 16
389 Тел. 30-30

ЗОРА
КРЕМ ЗА ДАН
Против проширених пора, чини кожу глатком, нежном и свежом попут росе. За сваку кожу подлога за пудер.
Парфимерија „ЗОРА"
Ујвидек, Мусолини Б. пут 29
ТЕЛЕФОН: 34—17 18

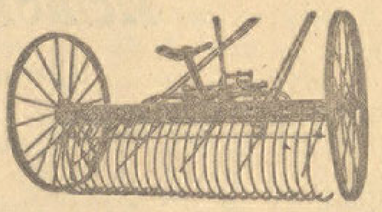

3 ред. сијачице за кукуруз, као и све остале стројеве фабр.
Kühne
испоручујем уз повољне цијене
Knézy Péter — Ujvidék
Петефи у. 12 583 Тел. 24-49

Према непотврђеним вестима, код Паланке удавило се прошле ноћи осам лица

Власти у Паланци воде истрагу по једној катастрофи у маси. Данас изјутра пронела се вест, да се прошле ноћи на средини Дунава преврнуо један чамац и осам лица су нашла смрт у таласима Дунава. Прве вести о томе дошле су са друге обале Дунава, из Хрватске, из села Илока. Према тврђењу Илочана, те ноћи пошла су три мушкарца, две жене и троје деце чамцем да на илегалан начин пређу преко границе на Дунаву и пребаце се у Мађарску. Како је накнадно утврђено, од ових лица ниједно није приспело на мађарску територију, али је на дунавској обали примећен један кофер, који се, тобоже, такође налазио у несталом чамцу. По томе се закључује, да се чамац преврнуо и да су сви путници пали у воду и удавили се. Власти по овој тајанственој ствари воде истрагу.

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.